

FLORA.

N°. 16.

Regensburg.

28. April.

1844.

Inhalt: Hochstetter, Gramina nova Africana. — Schultz, Erklärung.

Personal-Notizen. Ehrenbezeugungen. Beförderungen. Todesfall.

Anzeigen von Preiss, Lehmann, Hofmeister, Kummer, Marcus, Miquel, Brunner und Reichenbach.

Gramina nova Africana proponit et describit CH. F.
HOCHSTETTER.

I. Ex tribu Andropogonearum.

1. **Andropogon exilis Hochst.** (In pll. exsicc. Un. itin. ex Kotschyi it. Nubico nr. 370. et in Kotschyi Flora aethiopica exsicc. nr. 19.)

Radix annua, culmus erectus tenuis spithamaeus usque pedalis, subramosus, glaber; folia radicalia brevia plana glabriuscula, culmeorum 1—3pollicarium basi saepe pilis longis instructorum vaginae striatae, ligula truncata; rami vel pedunculi bini filiformes arrecti inaequales monostachyi; spica bracteam spathaeformem glabram vix egrediens, 3—4nodis; spiculae geminae aristatae, altera sessilis fertilis, altera pedicellata tabescens; rhacheos nodi barbati; spiculae sessilis biflorae gluma inferior uninervis glabriuscula acuta, superior convoluta binervis bifida extus hirsuta, flosculus inferior unipaleaceus, superior hermaphroditus bipaleaceus, palea inferior bifida, ex incisura aristam geniculatam inferne tortam et atrofuscam, glumis triplo vel quadruplo longiorem emittens; spicula pedicellata tabescens uniglumis, gluma subbifida 5nervia (solummodo nervis marginalibus validis) exigua, in aristam rectam triplo longiorem producta, palea nulla.

Ad latus orientale montis Cordofani Arasch-Cool locis humidis habitat.

2. **Andropogon brachyatherus Hochst.** (In pll. exsicc. Un. it. ex Kotschyi itin. Nubico nr. 368.)

Culmus erectus, elatus, simplex (ut videtur). vaginis nodisque glabris; folia culmea nervosa plana longissima, ad marginem praesertim versus apicem acuminatissimum scabriuscula, supra subtusque glaberrima; spicae ad apicem culmi geminae vel ternae; rhachis articulata multinodis, articuli facillime secedentes, inflato-cavi, latere altero concavi, bifariam hirsuto-ciliati, purpurascens, pedicelli spiculae sterilis articulo similes, spiculae sessilis biflorae; gluma inferior lanceolata, quadrinervis, medio longitudinaliter impressa et pilis inspersa, marginibus inflexa, ad nervos extimos carinales excurrentes validos scabra, gluma superior compresso-carinata, inter rhacheos articulum et spiculae tabescentis pedicellum nidulans, trinervia vel subseptem-nervia, glabra, nervo carinali scabro et marginalibus validioribus, intermediis vix conspicuis, flosculus inferior unipaleaceus (neuter?), superior bipaleaceus hermaphroditus, palea inferiori profunde bifida, ex incisura aristam geniculatam brevem tortam, parum e gluma prominentem, emittente; spicula pedicellata exigua, tabescens, uniglumis, gluma lineari-lanceolata subquinenervia, palea nulla.

Passim prope stagna pluvialia ad radices montis Cordofani Arasch-Cool habitat, pabulum pecori gratissimum, Octobri florens.

3. **Andropogon (Cymbopogon) giganteus Hochst.** (pfl. exsicc. Un. it. in Kotschy itin. Nub. nr. 250.).

Culmus elatus arundinaceus geniculis vaginisque glabris, folia lata plana nervosa glabra, spicae geminae, tri—quadrimerae, fasciculato-paniculatae, bracteatae, pili rhacheos et pedicellorum utrinque dense seriati spicula sessili sublongiores, gluma inferior in spicula sessili quadrinervis, in pedicellata neutra novem-nervis, arista flosculi hermaphroditi spicula sua triplo longior.

Gramen altitudinis insignis, usque octopedale, stramineo-glaucum, culmo, geniculis foliisque glabris, ligula brevi membranacea integra. Panicula angusta, bracteae lanceolatae striatae spathaeformes, membranaceo-marginatae; spicae geminae plus minus divaricatae vel reflexae; spicula sessilis basi pilis brevibus cincta, ceterum glabra, sed rhacheos et pedicelli spiculae sterilis hirsutiae alba utrinque inclusa et paulo superata, gluma ejus inferior ovato-oblonga, apice lacero-dentata, quadrinervis, superne ad nervos duos exteriores validiores alato-marginata, margine proprio utrinque inflexo glumam superiorem lanceolatam acutam navicularem trinervem amplectente (nervus glumae superioris medius validior superne carinato-alatus); flos inferior unipaleaceus, superior bipaleaceus palea inferiori angusta apice fili-

formi-bifida, ex incisura aristam geniculatam inferne tortam spicula duplo vel triplo longiorem emittente; spicula pedicellata biglumis unipaleacea neutra, gluma inferiori 9-nervia obtusiuscula, superiori acuta uninervi, palea hyalina.

In savannis ad montem Kohn prope fines Cordofanas d. 8. Nov. 1839 lectum est a peregrinatore clarissimo Th. Kotschy.

4. **Andropogon** (Cymbopogon) **nervatus Hochst.** (pfl. exsicc. Un. it. in Kotschy itin. Nub. nr. 374.).

Culmus erectus geniculis vaginisque striatis glabris, folia plana lata nervosa, margine scabra, spicae geminae pauciflorae, bracteatae, paniculatae, rhachibus glabris; gluma inferior in spicula sessili quadrinervis, in pedicellata novemnervis, arista flosculi hermaphroditi spicula sua quadruplo longior.

Gramen priori simile, sed minor (2—3pedale); folia minus glauca et evidentius nervosa, panícula itidem angusta, sed bracteae vix marginatae, rhachides in spicis glabri, pedicelli spicularum sterilium minus dense hirsuti, aristae paulo longiores.

Habitat in savannis circa montem Cordofanum Arasch - Cool, ubi Octobri 1839 legit Th. Kotschy.

5. **Andropogon** (Cymbopogon) **sennarensis Hochst.** (in Kotschy Flora aethiop. exs. nr. 187.).

Culmus elatus glaberrimus, vaginae striatae foliaque angustissima plana in acumen longissimum setiforme producta scabra; spicae geminae pauciflorae, bracteatae, confertim fasciculato-paniculatae, spiculae glabrae, rhachis et pedicelli spicularum masularum albo-hirsuti, spiculae sessilis gluma inferior sub-sexnervis, aristae rectiusculae pars egressa spicula brevior, gluma spiculae pedicellatae masculae inferior multinervis.

Gramen foliis longissimis angustissimis et bracteis lanceolatis striatis spathaeformibus glauco-viridibus, panícula ovato-dilatata. Spicae geminae divaricatae bi—trimerae; spicula pedicellata mascula biglumis et bipaleacea gluma inferiori lanceolata 11—13nervi, superiori trinervi, paleis hyalinis, superiori tenuissima; spiculae sessilis gluma inferior subsexnervis, nervis duobus validioribus alato-carinalibus, superior trinervis navicularis, nervo medio superne membrana alato, marginibus superne tenuissime membranaceis, flos inferior masculus bipaleaceus triander, paleis enervibus, flos superior hermaphroditus unipaleaceus (certe paleam superiorem non vidi) palea trinervi bifida, nervo medio in aristam rectiusculam vix tortam superne scabriusculam

palea duplo longiorem sed spicula brevior excurrens, nervis lateralibus tenuissimis, marginibus superne utrinque late hyalinis et longe fimbriatis.

In provincia Nubiae Sennaar legit Th. Kotschy.

6. **Andropogon** (Spodiopogon) **squamulatus Hochst.** (in pll. exsicc. Un. it. ex Schimperii it. Abyss. nr. 715.).

Culmus elatior ramosus vaginaeque striatae glabrae, folia plana lata nervosa scabra, rami spicigeri in axillis oriundi plures; spicae geminae, rhacheos articuli basi circulatim et superiores pedicellique spiculae masculae utrinque albo-hirsuti; gluma inferior spiculae sessilis planiuscula multinervis, medio longitudinaliter sulcata enervis, superior convexo-carinata trinervia apice acuto-mucronata vel subaristata (subulata); arista paleae inferioris in flosculo hermaphrodito geniculata spiculam quadruplo superans, gluma spiculae pedicellatae inferior multinervis apice brevissime bifida, nervo medio in aristulam rectam glumae subaequalem producto, gluma superior 3 — 5nervia, acuto-mucronata vel subulato-cuspidata, ad basin squamulam dilatam brevem erosam e pedicello oriundam eique continuam fovens.

Gramen 4 — 6pedale culmo glaberrimo pennae anserinae crassitie vel crassiori, valde ramoso, rami fasciculati, pedunculi elongati, singuli inferiori parte bractea angusta spathaeformi circumvoluti, spicae in apice pedunculi pilorum brevium serie densa cincto geminae vel rarissime ternae; rhacheos articuli inferiores glabri, superiores et pedicelli spicularum muscularum utrinque villis albidis erectis instructi; gluma spiculae sessilis biflorae inferior viridis planiuscula, 16 — 20nervia, medio enervia sulco longitudinali depressa, oblonga, apice truncato-retusa vel subbifida, nervo inde a sulco dorsali quinto vel sexto utrinque carinam formante bicarinata, carinis superne ciliatis, partibus marginalibus inflexis 3 — 5nervibus margine ciliolato; gluma superior convexo-carinata apice brevissime aristata vel mucronato-acuta trinervia, marginibus villosociliata; palea flosculi neutrius oblonga hyalina binervia, paleae hermaphroditi hyalinae margine villosociliatae, inferior uninervis bifida, nervo in aristam spicula quadruplo longiorem geniculatam, inferiore parte tortam excurrens, superior subnervia; gluma spiculae pedicellatae inferior viridis multinervis apice subbifida, nervo medio aristam brevem rectam glumae subaequalem emittente, superior variabilis, plus minus perfecta, 3 — 5 — 7nervia, acuto-mucronata vel subaristata, ad basin appendice pedicelli in squamulam erosam producti suffulta; paleae duae hyalinae, flosculi neutrius sub-

trinervia, masculi triandri enervia, rudimentum ovarii, squamulae duae ciliatae.

In valle profunda Ferrifera provinciae Abyssinicae Tigre ad montium latera d. 31. Octbr. 1839 legit W. Schimper.

7. **Andropogon** (Spodiopogon) **Cordofanus Hochst.** (in Flor. aethiopica Th. Kotschy i Vindobonae edita nr. 54.).

Culmus elatus vaginaeque anguste striatae glabrae, folia plana lata glauca nervosa scabriuscula, rami spicigeri plerumque bini; spicae geminae, rhacheos articuli basi circulatim et superiores pedicellique spiculae masculae bifariam albo-hirsuti; gluma inferior spiculae sessilis planiuscula multinervis, medio anguste longitudinaliter sulcata enervis, pubescens, superior convexo-carinata trinervia subacuta; arista paleae inferioris in flosculo hermaphrodito geniculata, spiculam quadruplo superans; gluma spiculae pedicellatae inferior multinervis pubescens aut subvillosa, apice brevissime bifida et ex nervo medio aristulam rectam glumae subaequalem emittente, gluma superior subseptemnervia acuto-mucronata, ad basin squamulis duabus seu processibus pedicelli subaequalibus suffulta

Gramen hoc praecedenti simillimum, ut varietatem habere possis, sed differt vaginis angustius striatis, quia nervis copiosioribus percursae sunt, foliorum colore glauco, gluma spiculae sessilis inferiori pubescente et ejus sulco dorsali angustissimo, nec non gluma spiculae pedicellatae inferiori flavicunda et subvillosa, inprimis vero processu illo seu appendice pedicelli ad glumae superioris basin obvio, qui profunde bipartitus segmentis remotis, ut quasi squamulae duae subaequales adsint.

Locis rupestribus in provincia Cordofan habitat.

8. **Andropogon** (Spodiopogon) **bisquamulatus Hochst.** (Andropogon Gayanus in Un. itin. schedulis ad pll. exsicc. ex Kotschy i itin. Nubico nr. 143.).

Culmus elatus vaginaeque striatae glabrae, folia plana angusta pubescentia, rami spicigeri plerumque bini vel terni; spicae geminae, rhacheos articuli omnes basi circulatim et superiores pedicellique spiculae masculae praeterea bifariam albo-hirsuti; gluma inferior spiculae sessilis planiuscula multinervis, medio longitudinaliter sulcata enervis, superior convexo-carinata trinervia subacuta villosa-ciliata; arista paleae inferioris in flosculo hermaphrodito geniculata, spiculam quadruplo superans; gluma spiculae pedicellatae inferior multinervis, superne arrecto-hirsuta, apice in aristulam rectam terminata, superior

trinervia acuta; squamae (processus pedicelli) ad basin glumae superioris duae, valde inaequales, altera duplo longior angusta ciliata.

Gramen hoc speciebus duabus antecedentibus valde affine differt praesertim foliis angustis pubescentibus, gluma spiculae pedicellatae inferiori rubicunda et superiori ad basin squamis duabus valde inaequalibus suffulta.

In faucibus ultimis ad radices australes montis Arasch-Cool provinciae Cordofan d. 7. Oct. 1839 lectum est.

9. **Andropogon** (Spodiopogon) **tridentatus Hochst.** (in pll. exsicc. Un. itin. ex Kotschy it. Nubico nr. 424.).

Culmus elatus vaginaeque striatae glabrae, folia plana angusta pubescentia; rami spicigeri bini vel plures, spicae geminae basi bracteas angustas spathiformes vix egressae; rhacheos articuli omnes basi circulatim et superiores pedicellique spiculae masculae subunifariam dense albo-pilosi; gluma spiculae sessilis inferior oblonga 8—10-nervia, medio longitudinaliter sulcata enervia, apice bifida, superior convexo-carinata trinervia apice in aristulam rectam terminata; palea flosculi hermaphroditi inferior aristata, arista geniculata spiculam quadruplo superans; glumae spiculae pedicellatae villosissimae, inferior multinervis ex apice bifido aristam rectam gluma vix longiorem emittens, superior subquinenervis apice aristulata, ad basin pedicelli processu tridentato (squama trilobo-erosa, lobis lateralibus majoribus saepe bidentulis) suffulta.

Gramen priori foliis et inflorescentia simillimum, sed diversum gluma inferiori spiculae sessilis angustiori et nervis paucioribus instructa, nec non glumarum superiorum in utraque spicula aristulis, spiculae pedicellatae villositate et squama baseos tridentata. Etiam palea flosculi masculi in spicula mascula subaristato-acuminata invenitur.

Habitat in virgultis humilioribus circa urbem Obeid provinciae Cordofan passim.

Annotatio: Hae quatuor Spodiopogonis species ad *Andropogonem Gayanum Kunth*, qui sine dubio eidem generi vel *Andropogonis* sectioni subscribendus, proxime accedunt; sed gluma spiculae sessilis superiori evidenter convexo-carinata trinervi acuta vel subaristata, quae in *Kunthii* gramine convexo-subcarinata obtusiuscula uninervia describitur, differunt.

Ad Spodiopogones Abyssinicas in pll. exsiccatis Unionis itin. praeterea pertinent nr. 223.^a *Andropogon plagiopus Hochst.* — nr. 223.^b *Andropogon abyssinicus RBr.* — nr. 290. *Andropogon po-*

lyatherus Hochst. — nr. 805. *Andropogon multinervis Hochst.* — nr. 1115. *Andropogon glabrescens Hochst.* et sine nr. *Andropogon longifolius Hochst.*, quas serius describam.

Caeterum supra descriptae quatuor species cum *Andr. Gayano Kunth* distinctam Spodiopogonis sectionem gluma spiculae sessilis inferiori medio sulcata insignem sistunt, cui nomen „*Aulocachne*“ convenire videtur, in posterum forsitan generis proprii loco dignam.

10. ***Setima insculptum Hochst.*** (pfl. exsicc. Un. itin. ex Schimperii it. Abyss. nr. 739.)

Culmus simplex vaginis foliisque angustis planis scabriusculis; spica solitaria rhachi articulata albo-villosa; spiculae geminae, altera sessilis fertilis, altera pedicellata mascula, utraque biflora; gluma inferior spiculae sessilis lineari-lanceolata, parte inferiore suboctonervia medio longitudinaliter intrusa, utrinque convexa, superiore parte plana binervis in apicem inaequaliter bifidum (bisetosum) producta; gluma superior flosculos includens convoluta, subtrinervis, apice alato-carinata et in aristam rectam pollicarem attenuata, flosculus alter bipaleaceus neuter, flosculi hermaphroditi bipaleacei palea inferior bifida nervo dorsali in aristam geniculatam, validam et longissimam producto; spiculae pedicellatae gluma inferior lineari-lanceolata 7 — 9nervia, acuminato-bicuspidata, proxime basin transversim insculpta, superior duplo brevior trinervis, flosculus inferior bipaleaceus neuter, superior bipaleaceus triander, squamulis duabus erosis truncatis instructus.

Gramen culmis e radice pluribus, spicigeris plerumque bipedalibus vel altioribus; folia 1 — 2 lineas lata nervoso-striata, acuminatissima, utrinque scabriuscula, ligula pilosa; spica 4 — 5pollicaris, arista flosculi fertilis 3pollicaris pilosiuscula, infra geniculum torta et fusco-castanea, gluma spiculae pedicellatae inferior marginibus inflexa utrinque villosa, pedicellus altero latere concavus bifariam villosissimus.

Ad agrorum margines locis siccioribus prope Gaddiam in Abyssinae provincia Tigre lectum est, Septembri floriferum.

11. ***Setima Kotschyi Hochst.*** (*Ischaemum Kotschyi Hochst.* in pfl. exsicc. Un. itin. ex Kotschyi it. Nubico nr. 373.).

Culmus simplex vaginis foliisque planis angustissimis scabriusculis, monostachyus; spicae rhachis articulata albo-villosa; spiculae geminae, altera sessilis fertilis, altera pedicellata sterilis; gluma spiculae sessilis inferior lineari-lanceolata, parte inferiore glabra, 4 — 8nervia et medio longitudinaliter intrusa (sulcata), utrinque convexa, parte superiore plana binervis, ciliata et inaequaliter bicaudata; gluma

superior flosculos includens convoluta, 3 — 5nervia, utrinque ciliato-barbata, apice in aristam rectam tenuem glumis longiorem attenuata; flosculus inferior bipaleaceus (neuter?) paleis tenuissimis hyalinis enervibus, superior bipaleaceus hermaphroditus, palea inferiori apice bifida, in aristam geniculatam validam longissimam excurrente, palea superiori hyalina binervi; gluma spiculae pedicellatae uniflorae inferior, 6 — 7nervis, apice acuminato-bicaudata, superior trinervia, flosculus unipaleaceus neuter.

Gramen priori simillimum, sed culmis gracilioribus 1 — 1½ pedibus, spica 2 — 3 pollicari, spiculis fere duplo minoribus, et spicula pedicellata uniflora (nec biflora), nec non aliis notulis differt.

Ad radices montis Cordofani Arasch-Cool in fissuris rupium graniticarum Octobri florens lectum est.

β. **schangulicum Hochst.** (in Kotschy Fl. aethiopica exsiccata nr. 581.).

Rhachi brevius villosa et aristis flosculi hermaphroditi pallidioribus paululum differt, caeterum non diversa nisi culmis ex radice plurimis et paulo altioribus (sine dubio ex loci natura) — hinc specie non separandum.

Prope Schangul in Nigritia.

Annotatio: Genus *Hologamium* N. ab E. (in Edinb. new philos. Journal XVIII. 185.) a genere Forskålano „*Schima*,” quod ab aliis ad *Ischaemum* trahitur, nullo modo differre videtur.

II. Ex tribu Rottboelliacearum.

12. **Ophiurus papillosus Hochst.** (in pll. exsicc. Florae Aethiopicae Th. Kotschy nr. 192.).

Culmus erectus, elatus, striatus, glaber, semiteres, ramosus, vaginae subinflatae, nervoso-striatae, papilloso-hispidae, folia nervosa, plana, lata, basi subcordata, infra ad nervos et ad marginem ex papillis hispida vel ciliata; pedunculi vel rami e vaginis fasciculatim erumpentes, bracteis angustis praediti; spicae filiformes teretes 3 — 4 pollicares, glabrae; spiculae biflorae, rhacheos articulatae excavationibus profundis alternatim immersae; gluma inferior coriacea, septemnervia, obtusissima, versus apicem impresso-punctata, superior herbacea trinervis, palea flosculi neutrius hyalina obtusissima, palea flosculi hermaphroditi illi subaequalis et similis, superior multo minor; semen ellipticum.

Ab *Ophiuro corymboso Gärtner.* differt spicula biglumi (si

vera illius apud auctores descriptio, qui calycem univalvem tribuunt) et foliis papillosis altioribus, quae in illo laevia praedicantur. Caeterum simillima, an varietas?

In provincia Sennaar habitat.

III. Ex tribu Panicearum.

13. **Rhynchelytrum grandiflorum Hochst.** (in pll. exsicc. Fl. Aethiopicae Kotschy nr. 370.).

Culmi ex radice plures ramosi geniculaque pubescentia, vaginae subventricosae striatae, glabrae vel pilosiusculae, ligulae loco pilorum brevium densa series, folia plana acuminata subtus pubescentia, margine scabriuscula; panicula 4 — 5 pollicaris subsecunda ramis brevibus, pedicellis capillaribus flexuoso sursum incurvis versus apicem pilosis et in geniculum orbicularem a spicula solubilem incrassatis; spicula decidua, pilorum fasciculis duobus inaequalibus barbata, biflora, biglumis; glumae valde inaequales et remotae, inferior lineari-oblonga retusa vel subbifida, $1\frac{1}{2}$ lineam longa, baseos barbam multum superans, superior valde remota, quinquenervia, inferne ventricoso-concava, dorso pilorum barbam longam emittens, superne angustata et ad margines ciliata, ex apice breviter bifido aristam rectam glumae aequalem producens; palea flosculi masculi inferior glumae superiori simillima, sed minus ventricosa, dorsi barba subnulla et arista paulo longiori, palea superior subduplo brevior, binervis, marginibus inflexis, superne ad nervos ciliata, apice bidentula; flosculus superior hermaphroditus, gluma superiori quadruplo minor, paleae chartaceae obtusiusculae, inferior quinquenervis, superior paulo minor binervis.

Gramen $1\frac{1}{2}$ — 2 pedale omnibus notis cum genere Rhynchelytro congruit, sed a *Rh. Dregeano* N. ab E. spiculis multo majoribus (si aristae computantur, fere pollicaribus) et aliis notis in descriptione indicatis abunde differt et a celeberrimo generis conditore, cui spiculam communicavi, optima species salutata est.

Habitat inter Corosco et Berber.

14. **Anthephora Hochstetteri** N. ab E. in litt. (*Hypodaerurus cenchroides* Hochst. in pll. exs. Un. itin. ex it. Abyssinico nr. 71.).

Radix perennis, culmi erecti vel adscendentes, simplices, glabri, monostachyi; vaginae striatae, foliaque plana glabra supra et margine scabriuscula, ligula obtusa longe exserta; spica cylindracea, coerulescens, 5 — 6 pollices longa, sericeo-hirsuta; spicularum fasciculi basi

barbati, e spiculis 5 — 7 compositi, in rhachi flexuosa sessiles, imbricati; glumae exteriores inferne connatae involucrum formantes coriaceae, lanceolatae, extus plus minus coloratae, appresse hirsutae, acuminatae, subpungentes, margine scabrae, aliae 2 — 3, aliae 5—6nerviae, intus glabrae pallidae, superiores subduplo breviores, ex basi latiuscula membranacea subulato-attenuatae, ciliatae, fere formam aristae scabrae referentes, in fasciculo latentes; palea flosculi neutrius herbacea subcolorata (coerulescens), nervis septem percursa acuta, paulo infra apicem utrinque barbato-hirsuta, flosculum fertile bipaleaceum glaberrimum amplectens; semen obovatum compressiusculum glabrum liberum, paleis inclusum.

In Abyssiniae provincia Tigre inter lapides partis mediae et superioris australis montis Scholoda d. 3. Oct. 1837 legit W. Schimper.

15. **Anthephora Kotschyi Hochst.** (in pll. exs. Flor. Aethiopicae Kotschy nr. 367.).

Simillima priori, differt solummodo vaginis pubescenti-pilosis, spica longissima (6 — 7pollicari), virescenti-pallida, non colorata, glumis exterioribus cuspidato-acuminatis, plerisque 6 — 7nerviis; caetera omnino conveniunt. Facile prioris varietas.

Habitat in Nubia, ubi Corosco inter et Berber legit Th. Kotschy.

Observatio: In utraque specie occurrunt spiculae in medio fasciculi gluma inferiori omnino destitutae.

16. **Gymnothrix (Beckera) petiolaris Hochst.** (*Setaria dioica* Hochst. foemina in pll. exsicc. Un. it. ex itin. Schimper Abyssinico nr. 126.).

Culmus ex radice annua (bienni?) erectus teres glaber, 3 — 4-pedalis, vel rarius culmi plures inferne plus minus ad nodos geniculati, vaginae striatae glabrae, ligulae loco pilorum barba, folia plus minus petiolata (petiolus 1 — 3pollicaris, in foliis supremis brevior), plana, lata; pubescenti-pilosa; rami vel pedunculi e vaginis egressi 4—6 subinaequales, plures pollices longi, capillares, glaberrimi; spicae 1½ — 2pollicares; involucrum unisetum, spiculam lanceolatam multoties superans (quinqües vel sexies longius), glumae brevissimae, fere semi-circulares, subaequales, superior saepissime biloba; flosculus inferior neuter unipaleaceus, palea acuta quinquenervia, ad nervos scabra, marginibus flosculum hermaphroditum amplectens plerumque purpurascens; flosculus superior bipaleaceus hermaphroditus, palea inferior flosculo neutri aequalis, sed trinervia, superiorem obtusissimam

subbinervem amplectans; caryopsis libera, oblongo-cylindrica, parum compressa, obtusa, palea superiore inclusa.

Habitat in Abyssiniae provincia Tigre ad declivia regionis septentrionalis montis Scholoda, ubi fructifera lecta est d. 27. Oct. 1837.

Annotatio: Per errorem hoc gramen mihi primum dioicum visum est. Illud quod in pll. Un. it. Abyssiniciis sub nr. 262. nomine plantae masculae (Setaria dioica mascula) edidimus, est *Gymnothrix* (Beckera) *uniseta* N. ab E. Iterata analysi flores non masculos, sed hermaphroditos esse inveni, et in nr. 126. deflorata et jam fructifera filamentorum vestigia detegere contigit.

Differt *G. Beckera petiolaris* mea a *G. uniseta* N. ab E. foliis, spicarum numero (4—6 ex singulis vaginis), spatharum membranacearum pedunculorum interstingentium defectu et flosculi hermaphroditii palea inferiori trinervi (non quinquenervi). Hinc bene distincta species.

Beckera polystachya Fres. (in Mus. Senckenb. Vol. II. pag. 132.) ejusdem generis est, quod primus animadvertit oculatissimus et graminum peritissimus amicus Nees ab Esenbeck, qui in exemplaribus Abyssiniciis ab Un. itin. sub nr. 91. editis paleam flosculi hermaphroditii minutissimam, a clarissimo generis auctore praetervisam, detexit. Eandem paleam videre mihi postea contigit. Habeo exemplar e seminibus Ruppelianis educatum a b. Zeyhero communicatum, quod non diversum a planta Schimperiana nr. 91., unde patet, *Beckeram* non ad *Oryzeas* sed ad *Paniceas* pertinere, *Gymnothrici* proximam, si non subjungendam.

17. ***Gymnothrix* (Beckera) *nubica* Hochst.** (In pll. exsicc. Un. it. ex Kotschy i itin. Nubico nr. 152. et in Fl. Aethiopica Th. Kotschy i exsicc. nr. 13. et 368.)

Culmus erectus ramosus semiteres glaber, vaginae striatae glabrae, ligulae loco pilorum series, folia lata, plana, supra et margine scabra, utrinque attenuata; rami ex vaginis 3—6, spathis angustis membranaceis interstincti, spicae angustissimae $1\frac{1}{2}$ —2 pollicares; spiculae lanceolatae albae involucri unisetum longissimum, glumae duae minimae rotundatae, palea flosculi neutrius acuta quinquenervis, margine scabra, palea inferior flosculi hermaphroditii illi aequalis et quinquenervis, superior bilobo-truncata, inter lobulos denticulata.

Habitat ad latus orientale montis Cordofani Arasch-Cool nec non in monte „Beci“ et inter Corosco et Berber.

Ad *G. uniseta* N. ab E. proxime accedit, sed differt culmo

semitereti et nodis aequalibus (in illo tumidis), spiculis albido-pallidis, non purpurascentibus, seta duplo longiori (spiculam octies — decies superante), palea superiori flosculi fertilis, nec non habitu ramorum, qui copiosiores et magis stricti.

18. **Gymnothrix ramosa Hochst.** (Fl. exsicc. Aethiopica Th. Kotschy nr. 199.).

Culmus ramosus geniculique glabri, vaginae striatae glabrae, ligula fimbriato-lacera brevissima, folia plana (superiora plerumque complicata), glaberrima, non nisi superne ad marginem et carinam spinuloso-scabra; spicae ovatae in ramorum et culmi apicibus solitariae, involucria ex setis plurimis, valde inaequalibus scabris composita, infima vacua, fertilia spiculam solitariam setis intimis multo minorem includentia; gluma inferior minima ovata uninervis, superior spiculam aequans 7nervia, flosculus masculus bipaleaceus triander, paleae aequales, utraque quinquenervis, flosculi hermaphroditi paleae acuminatae tenuissime punctulatae, inferior 7 — 9nervis, superior binervis.

Habitat in provincia Sennaar.

Gramen $1\frac{1}{2}$ — 2pedale spicis Hordeo pratensi similibus, involucri squarrulosis multisetis (setis 21 — 23), una longissima, fere pollicari. Spicae habitu ad *Pennisetum villosum* RBr. accedit, sed nostra planta non *Pennisetum* sensu strictiori, sed vera *Gymnothrix*.

19. **Pennisetum lanuginosum Hochst.** (in pll. exs. Un. it. ex Kotschy itin. Nubico nr. 394.).

Culmi ex radice plures inferne ramosi, adscendentes, geniculati, pedales, vaginae glabris tecti (ubi nudi, scabriusculi), infra spicam ex scabro puberuli, folia plana acuminata, supra scabra, ligula pilosa; spica terminalis cylindrica, 3 — 4pollicaris, involucria subdistantia, multiseta, plumoso-lanata; spiculae ternae, inter setas dense lanatoplumosas inaequales distanter latentes, basi lanuginosae, media stipitata; gluma inferior dimidia spiculae longitudine, uninervia (saepe subnervia et breviter bifida), superior spiculam aequans, subito acuta, quinquenervia; flosculus masculus (neuter?) bipaleaceus, palea inferior 5 — 7nervia, apice brevissime bifida cum mucronulo, superior subaequalis mucronato-acuta, subuninervia, pellucida; flosculus hermaphroditus subduplo minor, bipaleaceus, paleae chartaceae, laevissimae, nitidae, albae, inferior superiorem subaequalem arctissime includens.

Habitat ad montem Cordofanum Arasch-Cool in colle rupestri planitie orientalis, ubi Octobri 1839 florens lectum est.

β. **majus** (in pll. exsicc. Un. it. ex Schimper i itin. Abyssinico nr. 793.). Differt culmis altioribus, 2 — 3pedalibus, spicis longioribus (5 — 6pollicaribus), fasciculis densius imbricatis, gluma inferiori spicularum ad squamam tenuissimam, bi — trifidam vel laceram, in lanugine latentem, vel plus minus in ipsam lanuginem solutam reducta, gluma superiori et palea floris masculi inferiore purpurascens. Caetera omnino conveniunt, ut tanquam speciem distinguere non ausim.

In latere sinistro montium ad ripas fluvii Tacaze in Abyssinia provincia Tigre Octobri 1838 lectum est.

20. **Pennisetum mollissimum Hochst.** (in pll. exsicc. Florae Aethiopiae Kotschy nr. 234.).

Culmus elatus, ramosus, vaginis striatis pilosis tectus, ubi nudus glaber, ad nodos tamen barbatus, et infra spicas pubescens; folia plana, nervosa, acuminata, pilosa, marginibus scabra, ligulae loco setularum series; spica cylindrica, 3 — 5pollicaris, mollissima, involucris confertissimis multisetis, rhachis hirsuto-pubescens, involucri setae 50 — 60, spicula solitaria stipitata, setis involucri majoribus vix duplo brevior, glumae subaequales rotundatae, minimae, enerviae, flosculus hermaphroditus masculo paulo longior, flosculi masculi saepe omnino deficientis palea inferior superiori paulo brevior, uninervis, superior binervis, hermaphroditi paleae chartaceae laevissimae, inferior 5nervia acuminata viridula, superior binervis, medio striis atropurpureis picta; stigmata longa plumosa.

Habitat in provincia Sennaar.

Valde memorabile est, flosculi masculi in pluribus spiculis ne vestigium quidem adesse, in aliis vero perfectissimum, paleis duabus instructum et hermaphroditi longitudinem fere aequantem inveniri.

21. **Panicum nudiglume Hochst.** (*P. arvense Kunth* v. *nudiglume* in pll. exsicc. Un. it. ex Kotschy i itin. Nubico sine nro. et in Flor. Aethiopia exsiccata ejusdem nro. 53. a. et b.).

Culmi ex radice plures erecti vel adscendentes subpedales cum vaginis striatis puberuli, folia plana lineari-lanceolata, nervosa, utrinque brevissime velutino-pubescentia, margine scabra; paniculae distantis rhachis ramique et pedicelli pubescentes; spiculae obovatae, acutae, glabrae gluma utraque septemnervia, inferior triplo brevior rotundata ovata subacuta, basi pedicelli apicem incrassatum amplectens, superior

flosculos aequans et marginibus paululum amplectens; flosculus neuter unipaleaceus glumae superiori similis quinquenervis, flosculi hermaphroditi paleae chartaceae, transversim rugulosae, glaberrimae.

A *P. arvensi* Kunth pluribus notis egregie differt.

Habitat in provincia Cordofan ad margines agrorum.

22. **Panicum** (Helopus) **trichopus** Hochst. (in pll. exs. Fl. Aethiopicae Th. Kotschy nr. 74.).

Culmi erecti glabri, vaginis papilloso-hispidis tecti, folia lata plana, nervosa, hispidissima; spicae in rhachi communi angulata 5—9 alternae, spiculae ovatae acuminatae rhacheolae bipollicari alatae scabrae unilateraliter bifariam et alterne impositae, singulae pedicellis brevissimis, apice in disculum orbicularem dilatatis, basi unisetosis affixae; gluma inferior spicula paulo brevior et multo angustior trinervis, basi barbata, in medio dorso pilis vel setis subtribus instructa, apice denticulato-truncata, superior ovato-acuminata, flosculis longior, septemnervia, pubescens, flosculus masculus bipaleaceus triander, palea inferior ovato-acuta, quinquenervia, ad nervos marginales hirsuto-ciliata, superior aequalis pellucida binervis, flosculi hermaphroditi paulo minoris paleae subrotundae, chartaceae, inferior eleganter striolata et rugulosa, superior punctulis elevatis striolata.

Habitat in cultis provinciae Cordofan.

23. **Panicum** (Helopus) **rhachitrichum** Hochst. (in pll. exsicc. Un. it. ex Kotschy itin. Nubico sine nro.).

Culmi elati vaginaeque glabrae, rarius scabriusculae, nodi puberuli, folia lineari-lanceolata, plana, saepe pollicem lata, multinervia, supra e papillis pilosa, margine scabra, ligulae loco barba; panícula pyramidata, 6—10 pollicaris, ramis brevibus erecto-patentibus, rhachis communis angulosa inferne scabra, superne cum ramis pilosa, pedicelli saepe setis spiculas ovatas glabras superantibus praediti, caeterum scabri et passim pilosi, apice in orbiculum dilatati; glumae inaequales glabrae, inferior ovato-subrotunda, quinquenervis, superiori duplo vel triplo brevior, superior flosculis paulo brevior, 5—7nervia; flosculus masculus (neuter?) bipaleaceus acutus, palea inferior 7nervia, superior binervia; flosculi hermaphroditi paleae chartaceae, inferior acutissima, utraque eleganter transversim rugulosa; stigmata plumosa purpurea.

Habitat agros in Nubiae provincia Cordofan et *Panico arvensi* Kunth proximum esse videtur; differt praecipue spiculis solitariis glabris.
(Continuatio sequetur.)

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1844

Band/Volume: [27](#)

Autor(en)/Author(s): Hochstetter Christian Ferdinand

Artikel/Article: [Gramina nova Africana 241-254](#)